

*Załącznik nr 2 do Uchwały nr 4/2016/2017
Rady Pedagogicznej Gimnazjum nr 3
z Oddziałami Integracyjnymi im. Adama Mickiewicza w Zgierzu
z dnia 12 września 2016 r.*

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI

***GIMNAZJUM NR 3
Z ODDZIAŁAMI INTEGRACYJNYMI
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W ZGIERZU***

I. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z. Kwietnia 1997 r.
- Konwencja o prawach dziecka uchwalona przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r., ratyfikowana przez Polskę 30 kwietnia 1991r.
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (z późn. zmianami).
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982r (z późn. zmianami).
- Ustawa z dn. 7 września 1991r. o systemie oświaty (z późn. zmianami).
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. (z późn. zmianami).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych(z późn. zmianami). .
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Rozporządzenie MENiS z 31 stycznia 2002 r. - wprowadza zapis o podejmowaniu przez rady pedagogiczne uchwał o wprowadzeniu programu profilaktyki spójnego z programem wychowawczym.
- Rozporządzenie MENiS 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2003 r. w sprawie zakresu i organizacji profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
- Rozporządzenie MEN z 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2002 r. (Dz. U. Nr 10 poz. 96 z późn. zmianami) w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół;
- Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016.
- Krajowy Program Zapobiegania Zakazeniom HIV i Zwalczenia AIDS.
- Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011-2015.
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Narodowy program zwalczania chorób nowotworowych.
- Rządowy program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” oraz „Bezpieczna+”.

II. WSTĘP

Profilaktyka społeczna to ogół działań zapobiegawczych niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi to znaczy zapobieganie tym wszystkim sytuacjom, które powodują wyłanianie się potrzeb z zakresu opieki społecznej, terapii grupowej i indywidualnej oraz kompensacji społecznej.

Rozwinięta i dobrze realizowana profilaktyka to wieloaspektowa interwencja korygująca niedostatki wychowania, chronienie człowieka przed zachowaniami destrukcyjnymi i reagowanie na pojawiające się zagrożenia. Jej celem jest ochrona wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań o hamujących lub niszczących rozwój, określonych w literaturze przedmiotu jako zachowania ryzykowne.

Czynniki ryzyka

Przemoc rówieśnicza, odrzucenie przez rówieśników, słaba więź ze szkołą, niedostateczne kierowanie swoim zachowaniem, destrukcyjna grupa rówieśnicza, niepowodzenia szkolne, brak wsparcia ze strony rodziców,

Czynniki chroniące

Poczucie przynależności, pozytywny klimat szkoły, prospołecznie nastawiona grupa, wymaganie od ucznia odpowiedzialności i udzielania sobie wzajemnej pomocy, okazje do przeżywania sukcesów i rozpoznawania własnych osiągnięć, zdecydowany sprzeciw szkoły dla przemocy, monitorowanie przez rodziców czasu spędzanego przez dziecko wieczorem poza domem, wsparcie emocjonalne mamy, dobry kontakt z tatą, dobry kontakt ze starszym rodzeństwem.

III. FAZY KONSTRUOWANIA PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO.

1. Diagnoza środowiska szkolnego

- Rozmowy z uczniami.
- Konsultacje z wychowawcami klas, rodzicami i nauczycielami.
- Obserwacja zachowania uczniów.
- Analiza frekwencji.

2. Ustalenie problemów i obszarów zagrożeń.

3. Budowa Szkolnego Programu Profilaktyki.

IV. PROPONOWANE METODY I FORMY PRACY

METODY:

- Rozmowy, pogadanki, dyskusje, prelekcje, debaty
- Konkursy
- Filmy i multimedialne programy edukacyjne
- Wycieczki
- Warsztaty, konsultacje
- Ankiety
- Drama, gry dydaktyczne

FORMY PRACY

- grupowa
- indywidualna

Szkolny Program Profilaktyki jest integralną częścią Programu Wychowawczego Szkoły i został oparty na zadaniach określonych przez MEN w ramach ogólnopolskiego programu Bezpieczna i przyjazna szkoła (na lata 2014-2016).

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole.

Cele szczegółowe:

1. Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły.
2. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym uczniów.
3. Promowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów.

V. PLAN DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Adresaci	Termin	Oczekiwane efekty	Odpowiedzialni
Zdrowe, bezpieczne i przyjazne środowisko					
Kształtowanie podstawowych umiejętności interpersonalnych, intrapsychicznych	1. Lekcje wychowawcze rozwijające kompetencje: <ul style="list-style-type: none"> • nieulegania presji, asertywność jako złoty środek komunikacji interpersonalnej • filozofia pozytywnego myślenia 	Oddziały I-III	Cały rok szkolny	Uczeń posiada umiejętności: <ul style="list-style-type: none"> • radzenia sobie ze stresem • rozwiązywania konfliktów bez użycia siły • podejmowania decyzji • ponoszenia odpowiedzialności za swoje decyzje 	wychowawcy pedagodzy psycholog

	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnego słuchania • zdolności empatii, wolontariat • wyznaczania celów • budowania adekwatnej samooceny poprzez poznawanie swoich mocnych i słabych stron • radzenia sobie ze stresem, rozładowania emocji- realizacja programu „Stres pod kontrolą” • rozwiązywania sytuacji trudnych-negocjowanie • kształtowaniu postaw tolerancji, szacunku, akceptacji <p>2. Zajęcia integracyjne prowadzone przez pedagogów we współpracy z wychowawcami w klasach pierwszych</p>			<ul style="list-style-type: none"> • krytycznej oceny sytuacji, • dokonywania samooceny, • uczeń ma poczucie własnej wartości i wiary we własne siły i możliwości. 	
<p>Podnoszenie poziomu kultury osobistej wśród uczniów</p>	<p>1. Lekcje wychowawcze.</p> <p>2. Reagowanie na każde niewłaściwe zachowanie ucznia.</p> <p>3. Realizacja programu autorskiego „Jestem dobrze wychowany”, oraz „Każdego można za coś pochwalić”.</p>	<p>I – III</p> <p>Oddziały integracyjne</p>	<p>Cały rok szkolny</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje zasady kultury w relacjach z innymi, • z szacunkiem odnosi się do innych 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog Opiekun SU</p>

Motywowanie ucznia do podejmowania pozytywnych zmian i planowania samorozwoju.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc uczniowi w wyznaczaniu celów do realizacji i uczenie go weryfikacji ustalanych celów-metoda kontraktów. 2. Uczenie kierowania własnym życiem i rozwojem poprzez zachęcanie go do tworzenia planu samorozwoju opartego na jego mocnych stronach. 3. Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych mających na celu dokonywanie przez uczniów świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, w tym doradztwo zawodowe. 	I - III	W zależności od potrzeb	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zmiany w postrzeganiu siebie w otoczeniu • potrafi modyfikować swoją postawę • analizuje, określa wartości, którymi posługuje się w życiu • potrafi zaplanować swoją najbliższą przyszłość w oparciu o swoje mocne strony • tworzy strategię samorozwoju • wie gdzie może uzyskać wsparcie. 	wychowawcy nauczyciele pedagogzy psycholog doradca zawodowy
Kształtowanie właściwej postawy wobec realizowania obowiązku szkolnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diagnozowanie przyczyn nieusprawiedliwionej absencji uczniów w szkole 2. Przeprowadzenie wywiadów środowiskowych w celu ustalenia sytuacji społecznej 3. Współpraca z kuratorami zawodowymi i społecznymi 4. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do możliwości 	I-III		<ul style="list-style-type: none"> • uczeń zna swoje prawa i obowiązki • realizuje obowiązek szkolny • zna sposoby poprawiania ocen z danego przedmiotu 	Wychowawcy pedagogzy psycholog nauczyciele

	uczniów, udzielanie w zależności od indywidualnych potrzeb stosownej PPP w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym, a w konsekwencji nieusprawiedliwionej nieobecności				
Realizowanie polityki Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem	<p>1. Prowadzenie warsztatów tematycznych tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • procedura Niebieskiej Karty • bezpieczeństwo w sieci <p>2. Uwrażliwianie społeczności szkolnej na przejawy krzywdzenia dziecka</p>	I-III Rodzice Pracownicy szkoły	Cały rok	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ma świadomość, że nie może być krzywdzony, jest wrażliwy na krzywdę innych, • wie do kogo zwrócić się o pomoc, • zna zasady bezpiecznego korzystania z Internetu, <p>Rodzice, pracownicy szkoły:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzegają zasad poszanowania godności innych osób, • znają symptomy krzywdzenia dzieci, • wiedzą, jak zareagować w sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka; • wiedzą gdzie szukać wsparcia. 	wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholog instytucje wspierające pracę szkoły

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym uczniów

<p>Zapobieganie występowaniu zachowań agresywnych skierowanych na siebie (bulimia, anoreksja, otyłość, zachowania suicydalne) i innych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indywidualna praca z uczniem z problemem, dziecko w kryzysie. 2. Lekcje wychowawcze-omawianie zagadnień dotyczących agresji werbalnej i niewerbalnej, prawidłowego odżywiania się 3. Propagowanie aktywności ruchowej (wycieczki szkolne, rajdy, imprezy sportowe, zajęcia taneczne). 4. Zajęcia z pedagogiem, psychologiem. 5. Dyżury nauczycielskie. 6. Organizowanie prelekcji dla uczniów i ich rodziców prowadzonych przez policję - Żyję zgodnie z prawem. Chrońmy nasze dzieci . 7. Regularny i systematyczny kontakt z rodzicami uczniów. 8. Reagowanie na przejawy przemocy i cyberprzemocy w szkole i informowanie rodziców 	<p>Kl. I - III</p>	<p>Na bieżąco</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna konsekwencje zachowań agresywnych, • rozpoznaje sytuacje niebezpieczne i potrafi się w nich odpowiednio zachować, • uczeń wie, jak zachowuje się sprawca, ofiara oraz świadek przemocy, • potrafi określić emocje towarzyszące przemocy, • potrafi odróżnić postawy właściwe od niewłaściwych, dobro od zła, • wie w jaki sposób ma reagować w sytuacji przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy. • zna zasady właściwego odżywiania • zna znaczenie aktywności fizycznej dla rozwoju młodego organizmu i jest aktywny • zna sposoby aktywnego spędzania czasu wolnego. 	<p>wychowawcy nauczyciele pedagodzy psycholog</p>
---	---	--------------------	-------------------	--	---

	<p>o w/w zajęciach - realizacja zajęć „Stop cyberprzemocy”.</p> <p>9. Prezentowanie pozytywnych postaw uczniowskich</p> <p>10. Angażowanie uczniów w akcje organizowane przez SU, szkolny wolontariat.</p> <p>11. Zapoznanie dzieci i rodziców z obowiązującymi na terenie szkoły Procedurami Postępowania w Sytuacjach Zagrożenia</p>				
<p>Profilaktyka uzależnień, zachowań ryzykownych dla zdrowia i życia.</p>	<p>1. Prowadzenie dla uczniów pogadek dotyczących ochrony zdrowia, konsekwencji spożywania środków uzależniających (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze)</p> <p>2. Prowadzenie dla uczniów pogadek dotyczących zagrożeń wynikających z rozwoju cywilizacji (uzależnienia od mediów, komputera, Internetu, telefonów komórkowych) oraz udział w</p>	I-III	<p>Cały rok szkolny</p> <p>W zależności od potrzeb</p> <p>Według potrzeb</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zagrożenia dla zdrowia związane ze stosowaniem środków uzależniających oraz zagrożeń wynikających z rozwoju cywilizacji potrafi oprzeć się presji grupy rówieśniczej zna motywy sięgania przez młodzież po środki uzależniające wie gdzie szukać wsparcia <p>Rodzic:</p>	<p>wychowawcy pedagodzy nauczyciele informatyki instytucje wspierające pracę szkoły</p>

	<p>Ogólnopolskiej Kampanii: "Zachowaj Trzeźwy Umysł", alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego – koła zainteresowań, zajęcia sportowe, wyjścia klasowe</p> <p>3. Realizacja zajęć i programów profilaktycznych (Tak czy Nie, Zachowaj trzeźwy umysł)</p> <p>4. Organizowanie konkursów profilaktycznych (np. konkurs plastyczny - zakaz palenia)</p> <p>5. Organizowanie dla rodziców uczniów warsztatów tematycznych</p>	Rodzice uczniów	Systematycznie	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak rozpoznać, kiedy jego dziecko podejmuje zachowania ryzykowne • wie gdzie szukać pomocy kiedy traci kontakt ze swoim dzieckiem 	
--	--	-----------------	----------------	---	--

Promowanie zdrowego stylu życia wśród uczniów

<p>Kształtowanie właściwych nawyków higienicznych i żywieniowych oraz samokontroli.</p>	<p>1. Konkursy, prelekcje, gazetki dotyczące higieny i zasad żywienia.</p> <p>2. Przygotowanie posiłków i opracowywanie jadłospisów właściwych dla uczniów.</p> <p>3. Obchody Światowego Dnia Zdrowia.</p>	<p>I – III</p> <p>Kl.II</p>	Cały rok szkolny	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy, jaki wpływ ma prawidłowe odżywianie na stan jego zdrowia • wie gdzie należy szukać pomocy przy wszelkich niepokojących zmianach w organizmie, wyrabia nawyk samokontroli • zna zagrożenia dla zdrowia, jakie niesie 	<p>wychowawcy</p> <p>pedagogzy</p> <p>pielęgniarka szkolna</p> <p>koordynator do spraw promocji zdrowia</p> <p>nauczyciele wychowania fizycznego</p> <p>opiekun SU oraz opiekun wolontariatu</p>
--	--	-----------------------------	------------------	---	--

	<p>4. Współpraca z Sanepidem- realizacja programów „Znajdź właściwe rozwiązanie” „Trzymaj formę” „Kodeks walki z rakiem” „Różowa wstążeczka” „Jak uniknąć zarażenia wirusem HIV”, kampania</p> <p>5. Prelekcje dla dzieci i rodziców dotyczące problematyki bulimii, anoreksji i otyłości (w ramach „Uniwersytetu dla rodziców; podczas zebrań, grupy wsparcia dla rodziców uczniów)</p>	Rodzice		<p>ze sobą niewłaściwe odżywianie się</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna i stosuje w życiu podstawowe zasady higieny • wie, jakie są konsekwencje stosowania używek <p>Rodzic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny i symptomy zaburzeń odżywiania • wie gdzie szukać wsparcia • zna i stosuje podstawowe zasady odżywiania dziecka w określonym przedziale wiekowym 	
<p>Objęcie uczniów ze wskazaniami medycznymi gimnastyką korekcyjną i terapią logopedyczną</p>	<p>1. Realizowanie edukacji nt. profilaktyki wad postawy</p> <p>3. Prowadzenie indywidualnych zajęć z logopedą</p>	Kl. I - III	Cały rok	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jest świadomy, że stan jego zdrowia w ogromnej mierze zależy od niego samego i od jego stylu życia, • zna rodzaje ćwiczeń i systematycznie kontynuuje pracę. 	<p>nauczyciele wychowania fizycznego pielęgniarka szkolna logopeda</p>

VI EWALUACJA

- Szkolny Program Profilaktyki będzie podlegał ewaluacji.
- Ewaluacja będzie obejmowała realizację założonych celów profilaktyki.
- Ewaluacja będzie skierowana do uczniów, nauczycieli i rodziców,
- Realizacja programu będzie dokumentowana w dziennikach lekcyjnych oraz sprawozdaniach.
- Informacje niezbędne do ewaluacji uzyskiwane będą poprzez: bezpośrednie rozmowy z uczniami i ich rodzicami obserwacje uczniów, opinie nauczycieli realizujących program - wymiana uwag, spostrzeżeń oraz własnych doświadczeń, ankiety, wywiady środowiskowe wychowawców klas, pedagoga szkolnego i psychologa szkolnego, rozmowy z pielęgniarką szkolną, rozmowy z kuratorami sądowymi, analizę skarg osób postronnych.

VII POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Szkolny Program Profilaktyki zostanie:

1. Zaopiniowany i zatwierdzony na posiedzeniu Rady Pedagogicznej.
2. Zaopiniowany przez Radę Rodziców.

Szkolny Program Profilaktyki może być modyfikowany w zależności od potrzeb. Wychowawcy klas uwzględnią w swoich planach pracy wychowawczej zadania do realizacji w nim zawarte, biorąc pod uwagę specyfikę zespołu klasowego.